

สารบัญ

	<u>หน้า</u>
บทที่ 1 บทนำ	1
ความหมายของ เศรษฐศาสตร์ที่ดิน	1
คำนิยามของที่ดิน	7
ทรัพยากรที่ดิน	11
ประวัติความเป็นมาของวิชา เศรษฐศาสตร์ที่ดิน	11
ความสัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ	12
บทที่ 2 อุปทานและอุปสงค์ของที่ดินในทาง เศรษฐกิจ	14
ความสัมพันธ์ของอุปทานและอุปสงค์ของที่ดิน	14
อุปทานของที่ดิน	15
อุปสงค์ของที่ดิน	16
ชนิดสำคัญๆ ของการใช้ที่ดิน	17
ปัจจัยที่จำกัดอุปทานทาง เศรษฐกิจของที่ดิน	22
ปัจจัยทางธรรมชาติ	22
ปัจจัยทาง เศรษฐกิจ	27
ปัจจัยทางสถาบัน	34
ปัจจัยทางด้าน เทคโนโลยี	37
ปัจจัยความสำคัญของที่ดินของที่ดิน	38
ความสำคัญทาง เศรษฐกิจของสถานที่ตั้ง	39
ผลกระทบของที่ดินต่อการใช้ประโยชน์ของที่ดิน	41
ทฤษฎีของวอนทู เนน	41
ความเป็น เจ้าของที่ดินและความผูกพันในชุมชน	47
การกำหนดลักษณะของที่ดินทางกฎหมาย	48

	<u>หน้า</u>
สภาพการใช้ที่ดินของโลก	48
บทที่ 3 ประชากรกับความต้องการที่ดิน	51
แนวความคิด เกี่ยวกับประชากร	52
กฎประชากรของมัลทัสหรือลัทธิมัลทัส	54
ปัจจัยที่กำหนดการ เพิ่มขึ้นและลดลงของประชากร	58
ประชากรของโลก	62
ประชากรไทย	64
การกระจายของประชากรกับทรัพยากรที่ดิน	65
ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรต่อปัจจัยความต้องการที่ดิน	69
ความต้องการที่ดิน เพื่อการ เกษตร	70
ความต้องการที่ดินนอกการ เกษตร	71
ผลของการขยายความ เจริญของบ้าน เมือง	71
การแข่งขันในด้านการใช้ที่ดิน	72
บทที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตกับผลผลิตที่มีต่อการใช้ที่ดิน	73
สมมุติฐาน เบื้องต้นในการวิเคราะห์ทาง เศรษฐกิจ	73
หลักผลประโยชน์ตอบแทนสูงสุด	76
ราคาและการกำหนดการใช้ทรัพยากร	78
ความคิด เกี่ยวกับการกำหนดส่วนสัด	79
กฎแห่งผลตอบแทนลดน้อยถอยลง	79
กฎแห่งผลตอบแทนลดน้อยถอยลงในทาง เศรษฐกิจ	84
การใช้ประโยชน์ของการกำหนดส่วนสัด	89
การกำหนดส่วนสัดโดยดํา เนินการผลิตในช่วงที่สม เหตุสมผล	91

การกำหนดส่วนสัด เพื่อแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้า ในด้านการผลิต	
เมื่อ เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป	93
การกำหนดส่วนสัด เมื่อมีการผลิตของหลายอย่าง	94
การกำหนดส่วนสัด โดยการให้หลักผลผลิต เพิ่ม เท่ากัน	95
การใช้ที่ดินอย่าง เต็มที่	97
ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ที่ดินอย่าง เต็มที่	98
บทที่ 5 ผลตอบแทนทาง เศรษฐกิจของทรัพยากรที่ดิน	100
ลักษณะของค่าเช่าที่ดิน	100
ค่าเช่าที่ดิน เป็นส่วน เกินทางเศรษฐกิจ	104
ทฤษฎีค่าเช่าของสำนักกลาสสิก	107
ทฤษฎีค่าเช่าของริคาร์โดตามลักษณะความอุดมสมบูรณ์ของดิน	111
ค่าเช่าที่ดิน เกิดจากแหล่งที่ตั้ง	115
ค่าเช่าที่ดิน เกิดจากสมรรถนะในการใช้ที่ดิน	117
ทัศนะอื่นๆ ที่เกี่ยวกับค่าเช่า	118
ค่าเช่าคือส่วนที่เพิ่มขึ้นจากที่ดินโดยมิได้ลงทุน	118
ค่าเช่า เปรียบ เสมือนผลตอบแทนจากการลงทุน	119
ความสำคัญของค่าเช่าที่ดิน	119
ผลในด้านการจัดการค่าเช่าที่เหมาะสม	120
ความสัมพันธ์ของค่าเช่าที่ดินต่อมูลค่าของที่ดิน	121
การนำค่าเช่าที่ดินมาประยุกต์ใช้ เกี่ยวกับการตัดสินใจในการพัฒนา ที่ดิน	122
ผลของค่าเช่าที่ดินกับการจัดสรรการใช้ที่ดิน	124
ภาษีเดี่ยว	124

	<u>หน้า</u>
บทที่ 6 การตัดสินใจในการพัฒนาทรัพยากรที่ดิน	126
ลำดับของการใช้ที่ดิน	127
เหตุผลในการพัฒนาทรัพยากรที่ดิน	127
เหตุผลในการพัฒนาทรัพยากรที่ดินซ้ำอีก	127
การเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังในการพัฒนาทรัพยากรที่ดินระหว่าง	
เอกชนกับสาธารณะ	131
ต้นทุนในการพัฒนาที่ดิน	132
ต้นทุนโดยตรงในการพัฒนาที่ดิน	133
ต้นทุนทางด้านสังคมในการพัฒนาที่ดิน	133
ต้นทุนทางด้าน เวลา	134
ต้นทุนของการรอคอย	134
ต้นทุน เมื่อ เสร็จสมบูรณ์แล้ว	135
ต้นทุนของการ เข้ามาแทนที่	135
การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน	136
การคำนวณมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนและต้นทุน	142
ข้อวิจารณ์ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน	145
บทที่ 7 การจำแนกและการใช้ทรัพยากรที่ดิน	147
ความ เข้าใจ เกี่ยวกับที่ดิน	147
ปัจจัยที่ควบคุมการกำเนิดของดิน	148
การจำแนกประเภทที่ดิน	149
การจำแนกตามลักษณะทางกายภาพ	150
การจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์	150

	การจำแนกสมรรถนะที่ดินที่ใช้ในประเทศไทย	151
	การจำแนกสมรรถนะของที่ดินสำหรับพืชไร่ที่ชสวน	152
	การจำแนกสมรรถนะของดินสำหรับข้าว	154
	การใช้ที่ดินในประเทศไทย	157
	ขนาด เนื้อที่ถือครอง	160
บทที่ 8	การอนุรักษ์ทรัพยากรที่ดิน	161
	ความหมายในเชิง เศรษฐกิจของการอนุรักษ์	161
	การจำแนกทรัพยากรที่ดินตามวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์	163
	การใช้อัตราดอกเบี้ย เพื่อการตัดสินใจในการอนุรักษ์	165
	การใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด	168
	ข้อคิดบางประการ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ดิน	176
	การอนุรักษ์ให้อะไรแก่เราบ้าง	176
	ความสนใจของสังคมที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร	179
	อุปสรรคบางประการในการอนุรักษ์	179
บทที่ 9	การปรับปรุงระบบการถือครองที่ดิน	182
	การถือครองที่ดิน	182
	การปรับปรุงระบบการถือครอง	183
	การปฏิรูปที่ดิน	185
	นโยบายที่ดินของประเทศไทย	186
	การปฏิรูปที่ดินแบบต่างๆ	187
	โครงการปฏิรูปที่ดินในประเทศไทย	188
	พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษฝกรกรรม พ.ศ. 2528	208
	การปฏิรูปที่ดินในประเทศไทยต่างๆ	220

บทที่ 10 ปัจจัยสถาบันที่มีผลกระทบต่อการใช้ที่ดิน	227
ความหมายของสถาบัน	227
ความสำคัญของสถาบันต่างๆ ต่อการใช้ที่ดิน	228
สถาบันครอบครัวและการศึกษา	228
สถาบันการเมืองและการปกครอง	229
สถาบันทางกฎหมายประเพณีและความเชื่อถือ	230
การเก็บภาษีจากการใช้ทรัพยากรที่ดิน	232
ภาษีหลักที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรที่ดิน	235
มาตรการต่างๆ ของรัฐที่ควรใช้สำหรับนำการใช้ที่ดิน	238
ภาคผนวก	242